

jest zřejmým obcházením zákona ze dne 8. října 1924, čís. 235 sb. z. a n. o mimořádných úlevách při placení přímých daní, pokud se týče vládního nařízení ze dne 23. prosince 1924, čís. 300 sb. z. a n., jímž se tento zákon provádí. Podle § 1 tohoto zákona mohou býti na žádost strany nedoplatky přímých daní tam blíže označené ve výjimečných případech přiměřeně sníženy nebo prominuty najmě i tehdy, je-li vážné nebezpečí, že by zapravení nedoplatků mohlo ohroziti poplatníka v jeho hospodářském podnikání nebo v jeho výživě, pokud se týče ve výživě jeho rodiny. Stanoví-li pak § 4 tohoto zákona, že jakákoliv změna ve výši nedoplatků přímých daní má v zápětí také změnu všech přírážek k nim vybíraných, a čl. I. prováděcího nařízení k tomuto § 4, že snížení nedoplatků má v zápětí poměrné snížení přírážek k nim vybíraných, prominutí pak těchto nedoplatků prominutí těchto přírážek, jest zřejmo, že zákon n e c h c e, by přes takové snížení nebo prominutí platil poplatník řečené obecní přírážky, nýbrž že chce, by se tak nestalo, by tak účele zákonem zamýšleného bylo plně dosaženo. Tomu se však příčí ujednání, pokud se týče smlouva, která jest podkladem této rozepře, a nemůže proto žalobkyně vzhledem k předpisu § 879 obč. zák. odvolovati z porušení tohoto ujednání nárok na právní ochranu. Za tohoto stavu věci nebylo třeba zkoumati, zda smlouva i jinak odporuje dobrým mravům.

Čís. 7541.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).

Pod ustanovení § 20 (2) zák. nespadá případ, když si nájemník dal poskytnouti plnění od pronajímatele, za to, že si sám a ze svého opatří a zařídí přiměřené a dostatečné náhradní nájemné místnosti.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, R I 990/27.)

Žalovaný dluhoval žalobcům za byt v domě žalobců činži 2587 Kč 50 h. Před vyklizením bytu ve prospěch žalobců (kupitelů domu) požadoval žalovaný od žalobců, by mu zaplatili 5000 Kč jakožto příspěvek na přesídlení a na zařízení nového bytu, s čímž žalobci souhlasili s tím, že 5000 Kč dlužno účtovat na dlužnou činži. Ježto žalovaný odepřel zapraviti dlužnou činži, domáhali se na něm žalobci zaplacení žalobou, tvrdíce, že ono ujednání jest neplatným. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d zrušil rozsudek prvního soudu a vrátil mu věc, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu ani té ani oné strany.

D ů v o d y:

Podle § 1 (2) čís. 12 zák. o ochraně nájemníků ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. pokládati jest za důležitý důvod k výpovědi,

potřebuje-li pronajímatel bytu nutně sám pro sebe a opatří-li nájemníkovi náhradní byt, který uzná soud za dostatečný. Při posuzování přiměřenosti bytu nezáleží na výpravě bytu dosavadního (§ 1 (2) čís. 13 cit. zák.). Potřebovali-li tedy noví majitelé domu (žalobci) nutně nájemních místností, které v nově koupeném domě obýval a používal žalovaný, byli by dosáhli soudního svolení k výpovědi žalovaného z najatých místností pouze tehdy, kdyby mu byli mohli nabídnouti v náhradu jiný přiměřený byt, jež by soud uznal za dostatečný. Této starosti, opatření náhradní byt žalovanému, zbavil je žalovaný tím, že si sám našel a upravil v jiných domech byt a krám, a ušetřil tím žalobcům výlohy spojené s úpravou náhradního bytu, kterých snad bylo potřeba k tomu, by mohl býti uznán za dostatečný a přiměřený. Jest ovšem otázkou, kterou zůstavil první soud nerozřešenou, zda byt a krám, jež žalovaný nově najal, byl v takovém stavu, by mohl býti uznán přiměřeným a dostatečným bez oprav a adaptací, zda v tom stavu, v jakém byl, bez dalšího zákonným požadavkům vyhovoval, aniž bylo třeba nějakých oprav a zařízení, zda i bez nich se přibližně rovnal místnostem nájemním, žalovaným dosaváde používaným, zkrátka řečeno, byl-li nový byt a krám rovnocenným, přiměřeným a dostatečným, či zda bez oprav a adaptací nebyl použitelným, nebyl dostatečným a přiměřeným bytem a krámem a konečně zda bylo zapotřebí právě veškerého nákladu, žalovaným vynaloženého, by nový byt a krám byl přiveden do stavu zákonem žádané přiměřenosti a dostatečnosti, zejména zda bylo k tomu potřeba nákladu 5.000 Kč, jež žalovaný od žalující strany požadoval, pokud se týče aspoň nyní sporných 2587 Kč, které žalobci nyní požadují. Teprve potom, učiní-li první soud tato zjištění, bude lze posouditi, zda se dostalo nájemníkovi (žalovanému) na základě právního jednání s majiteli domu (žalobci) majetkové hodnoty, která přesahuje rovnocenný ekvivalent toho, co se dostalo smlouvou tou majitelům domu navzájem, teprve potom bude zjevno, zda si snad žalovaný, vykořisťuje a zneužívá bytové tísně nových majitelů domu, nesjednal smlouvou tou zisk nespravedlivý a nepřiměřený (srov. rozh. čís. 3976 a 6045 sb. n. s.). Potom bude teprve i zjevno, zda 5.000 Kč, jež si žalovaný vymínil, se mu dostalo náhradou za opravy a adaptace náhradního bytu a krámu, jež si sám našel, či toliko za předčasný postup najatých místností novým majitelům domu (čís. 5785 sb. n. s.). Jsouť právě § 20 (2) zák. o ochraně nájemníků zapovězena toliko ona jednání, kterými dosavadní nájemník dává sobě něco poskytovatí nebo slibovati za postoupení bytu, nebo v souvislosti s tím, nikoli však jednání, kterými za poskytnutou úplatu plní nájemník navzájem majiteli domu (pronajímateli) jinou majetkovou hodnotu, pod kterýžto pojem spadá zajisté i případ, když nájemník sprostňuje navzájem majitele domu ze vzájemného plnění majetkové hodnoty, když navzájem na se bere opatření nákladu, který by jinak majitel domu učiniti musil, jako v tomto případě, kdy tento jinak by byl mu musil opatřiti a zaříditi přiměřené a dostatečné náhradní nájemné místnosti (§ 1 (2) čís. 12 zák. o ochr. náj.). Poněvadž první soud neučinil zjištění svrchu uvedená a pro právní posouzení platnosti

smlouvy o náhradě 5.000 Kč nutná, zůstalo řízení kusým a neúplným (§ 496 čís. 3 c. ř. s.) a proto právem odvolací soud nařídil doplnění řízení v uvedených směrech.

Čís. 7542.

Věřitel, jemuž povolena exekuce zabavením nároku na vydání podílu na společném jmění, příslušejícího dlužníku proti společnosti, a jemuž bylo uděleno zmocnění, by toto dlužníkové právo uplatnil, jest oprávněn přivoditi zrušení společnosti potřebné k dospělosti zabaveného nároku i proti vůli povinného, a to, byl-li dlužník společníkem veřejné obchodní společnosti, i tehdy, kdyby dlužník podle smlouvy onoho práva neměl.

Z toho důvodu, že žaloba se domáhá zrušení společnosti veškerého movitého majetku, nelze ji zamítnouti pro neurčitost žalobní prosby.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Rv I 6/27.)

Žalobkyni byla povolena k vydobytí peněžité pohledávky exekuce zabavením dlužníkového práva proti společnosti na vydání podílu na společenském jmění, a bylo jí uděleno zmocnění, by uplatnila toto právo dlužníka, a aby k tomu účelu podle předpisů občanského práva žádala o rozdělení neb o zahájení roztržovacího řízení, dala výpovědi ze společenského poměru a aby za dlužníka vydala prohlášení, jichž i jinak je třeba k výkonu a k využitkování práva. Údy společnosti byli Josef F. a žalovaný Josef V. Žalobkyně vypověděla žalovanému Josefu V-ovi společenskou smlouvu na 24 hodin a žádala o likvidaci společnosti a rozdělení společenského jmění a když to žalovaný odepřel, domáhala se na něm žalobou, o niž tu jde, by žalovaný byl uznán povinným svoliti, by veškerý movitý majetek závodu byl prodán veřejnou dražbou a výťažek dražby jakož i hotové peníze závodu rozděleny byly v poměru společenských podílů Josefa F-a a Josefa V-a, totiž v poměru 115:90 mezi žalobkyni a žalovaného Josefa V-a. Procesní soud prvního stádu žalobu pro tentokráte zamítl, odvolací soud k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

K vydobytí pohledávání 102.529 Kč byla žalobkyni proti Josefu F-ovi povolena exekuce zabavením práva na vydání podílu na společném jmění, příslušejícího povinnému jako společníku neprotokolované společnosti, firma J. V. a spol., recte Josef V. a Josef F., tovární výroba kartonáží, a bylo jí uděleno usnesením exekučního soudu ze dne 6. března 1926 podle § 333 ex. ř. zmocnění, by toto dlužníkové právo jeho jménem